

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De diuo Ioanne Baptista prædicante, deque pœnitentia agenda, Sermo
CLXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50232)

madæ nunc resolutæ, nunc rigidæ, nunc indulgentes
nimium, nunc seueræ? Vnde intemperati ieiunij vsus
iste, qui aut afficiat sine venia, aut remittat ad crapu-
lam? Hoc est, separatim calida, separatim frigida,
separatim salis, separatim cibi sui vsibus deputare,
& totum vitæ negligere conditorem? Certe qui
corporis cibos condiunt, sapienter discant animæ pa-
bulum temperare, ne aut plus salitum, aut penitus in-
sulsus salutaris cibi generet lethale fastidium. Ieiun-
ium sit æquale: & vt est nobis traditum, seruetur ad
corporis & animæ disciplinam. Certe qui ieiunare
non potest, non præsumat inducere nouitatem: sed
Mat. 2. fateatur esse fragilitatis propriæ quod relaxat: & re-
dimat eleemosynis, quod nõ potest supplere ieiuniis:
quia illius gemitus dominus non requirit, qui pro se
gemitus pauperum sic redemit.

De diuo Ioanne Baptista predicante, deque pœnitentia agenda, Sermo C L X V I I.

O Ppòrtune nobis Ioannes beatissimus ieiunij
tempore pœnitentiæ doctor aduenit, doctor
dicto, factoque, magister verus: quod verbo asserit,
demonstrat exemplo. Magisterium stat de scientia, sed
magisterij authoritas constat ex vita: docenda faciens
obedientem perficit auditorem. Docere factis sola est
norma doctrinæ: doctrina in dictis scientia est, in fa-
ctis virtus. Scientia ergo illa vera est, quæ fuerit mix-
ta virtuti: illa, illa diuina est, non humana. Euange-
lista probante, cum dicit: Quæ cœpit Iesus facere &
docere. Præceptor cum docenda facit, & auditu in-
struit, & informat exemplo. In diebus, inquit, illis ve-
nit Ioannes Baptista predicans in deserto Iudææ, & dicens:
Pœnitentiam agite, appropinquauit enim regnum cœlorum.
Pœnitentiam agite, quare non magis gaudete? gau-
dete

Act. 1.

Mat. 3.

de te magis, quia succedunt humanis diuina, cœlestia terrenis, temporalibus sempiterna, malis bona, secura anxiiis, ærumnis beata, mansura perituris. *Pœnitentiam agite.* Pœniteat plane, pœniteat qui diuinis prætulit humana, qui seruire voluit mundo, & dominationem mundi cum mundi domino non habere. Pœniteat qui maluit perire cum diabolo, quam regnare cum Christo. Pœniteat qui virtutum libertatem fugiens, captiuus voluit esse vitiorum. Pœniteat, & satis pœniteat, qui ne vitam teneret, manus tradidit morti. *Appropinquauit enim regnum cœlorum.* Regnum cœlorum, est præmium iustorum, iudicium peccatorum, impiis pœna. Beatus ergo Ioannes, qui pœnitentia iudicium voluit præueniri: peccatores non iudicium voluit habere, sed præmium: impios voluit regnum intrare, non pœnam. Et tunc Ioannes vicinum cecinit regnum cœlorum, quando adhuc puer mundus ætatem conquirebat augmenta. Modo cœlorum regnum quam proximum iam scimus, quando mundus senectute fessus extrema vacuatur viribus, membra deponit, amittit sensus, doloribus vrgetur, curam respuit, vitæ moritur, viuunt morbis, defectum clamat, testatur finem. Nos ergo duriores Iudæis, qui fugientem sequimur mundum, qui futurorum temporum obliuiscimur: præsentibus inhiamus, qui in ipso positi iam iudicio non timeamus, qui venienti iam domino non occurrimus, qui volumus manere mortem, resurrectionem nolumus mortuorum, qui seruire volumus, nolumus regnare, vt tantum regnum nostro domino differamus. Vbi est illud: Cum orabitis, dicite, Veniat regnum tuum. Maiori ergo pœnitentia opus est nobis, & pro modo vulneris modus adhibendus est medicinæ. Pœniteamus fratres, pœniteamus cito, quia

Luc. 19.

N n 2

nobis

nobis spatium temporis iam negatur : iam nobis ipsa hora concluditur : iudicij præsentia iam nobis satisfactionis locum excludit. Currat pœnitentia, sententia ne præcurrat: quia dominus quod non venit adhuc, quod adhuc expectat, quod moras facit, nos sibi redire desiderat, non perire, quos pietate tali semper est allocutus. *Exec. 33.* Nolo mortem peccatoris, sed ut reuertatur impius à via sua, & viuat. Pœnitentes ergo reuertamur fratres, & ne de arcto temporis pertimescamus : quia auctor temporis nescit arctari : probat *Luc. 23.* hoc Euangelicus latro, qui in cruce & in hora mortis rapuit veniam, inuasit vitam, effregit Paradisum, penetrauit ad regnum. Et nōs fratres, qui de voluntate meritum non quæsiuimus, acquiramus vel de necessitate virtutem, ne iudicemur iudices nostri simus : pœnitentiam debemus nobis, ut possimus nobis auferre sententiam. Prima est fœlicitas perpetua innocentiae securitate gaudere, inuiolatam seruare mentis & corporis sanctitatem : nulla immunda mundi inquinamenta sentire, reatus conscientiam non habere, vulnera nescire peccati, gratiam semper possidere virtutum, semper sub spe viuere cœlestium præmiorum, sed si quo forte nostra mens iacu o fuerit confixa peccati, si caro tumescat ex crimine, si vitiorum sanie fragilitas humana corrumpatur: tunc ægris illa quæ non sanis, pœnitentiæ medicina succurrat, ferrum compunctionis accedat, apponatur adustio tunc doloris, adhibeantur suspiriorū tunc fomenta, tumentis conscientiae feruor euaporet, tunc reatus hulcera lachrymis abluantur, immunditiam corporis cilicia tunc detergant. Ferat, ferat, amaram pœnitentiæ curam, qui seruare debitam noluit sanitatem. Cui vita sua chara est, dura nulla est cura : medicus non sit ingratus, qui per dolorem

lorem reuocat ad salutem. Qui innocentia cre-
ditum seruat, poenitentia non soluit vsuram: domi-
nus hoc aperit dicendo: Non est opus sanis medicus: *Mat. 9.*
sed male habentibus. Et qui male haberent parefe-
cit, iterum dicens: Non veni vocare iustos, sed pecca-
tores. Reuocat per poenitentiam Ioannes. Christus
per gratiam vocat, hinc est quod Ioannes vestitu, vi-
ctu, loco, totus poenitentia formatus incedit. *Venit,*
inquit, Ioannes Baptista predicans in deserto iudae & di-
cens: Poenitentiam agite. Per deserta iudae poeniten-
tiam clamat Ioannes, quae legis cultum, Propheta-
rum laborem, foecunditatem Patrum, frugem Dei sua
sterilitate perdebat: vnde ad poenitentiam merito vo-
cantur disciplinarum deserta non hominum, non lo-
corum: vacat clamor: vbi non assistit auditor. *Ipsa*
autem Ioannes habebat vestimentum de pilis camelorum.
Posuit de caprarum, sed cilicio opus non erat: sed
accepit tortuosissimi pilos animantis, nihil habentis
recti, nihil gratiae, nihil decoris: quem natura de-
dit labori duro, adduxit magno ponderi, extremae
tradidit seruituti, tali poenitentiae magister indui de-
buit vestimento: vt qui à recti detorserant disciplina,
& deformes se totos formis reddiderant peccatorum,
magnis poenitentiae sarcinis subderentur, adiceren-
tur duris satisfactionis angoribus, suspiria com-
punctionis laboriosa portarent: vt directi & atte-
nuati in modum acus per angustum poenitentiae fo-
ramen ampla remissionis intrarent: & impleretur do-
minicum dictum; Camelum per foramen acus posse *Mat. 19.*
transire. *Esca autem eius erant locustae, & mel syluestre.*
Locusta castigandis peccatoribus attributa merito
poenitentiae figuratur in passu, vt de peccati loco exi-
liens, in poenitentiae locum ad caelum possit pennis
veniae peruolare. Hoc Propheta senserat, qui dicebat. *psa. 108.*

Sicut umbra cum declinat sublatus sum, & excussus sum sicut locusta, genua mea infirmata sunt præ ieiunio, & caro mea immutata est propter misericordiam. Audis quemadmodum de peccato in pœnitentiam excussus est ut locusta, & curuauit genua ut pœnitentiæ pondera baiularet: & adiicitur mellis cibus, ut amara pœnitentiæ dulcis misericordia temperaret.

De parabola centum ouium, Sermo C L X V I I I.

Sicut profunda maris ingredi, & liquentis viæ calles inuios transmeare artifex viator inuenit: ita de Dei dictis aliquid audire, & ad diuini sensus penetrare secretum dedit & docuit lex diuina. Hinc est quod ratem nostræ mentis carnis à littore soluentes in pelagus Euangelici sermonis intramus, credentes quod flante Spiritu sancto cœlestis intelligentiæ perueniamus ad portum. Dominus noster hodie spem peccatorum promouit ad veniã, & superborum murmur piissimo compressit exemplo. *Erant, inquit, appropinquantes domino publicani & peccatores, ut audirent illum: & murmurabant Pharisei & Scribæ dicentes, quia hic peccatores recipit & manducat cum illis.* Non minus inuidi, quam superbi malitiam de dominica bonitate capiebant: de pietate Dei impij reddebantur, fiebant de Christi miseratione crudeles, sumebant de cœlesti curatione languorem, & pœnitentium veniam vertebant iudicis in reatum. *Peccatores recipit, & manducat cum illis.* Sic videt inuidus, sic superbus sentit: auarus sic sapit, intelligit sic malignus. *Peccatores recipit.* Non dicunt suscipit. Quid amiserat, qui recipit? Donat culpas, iram vertit in gaudium, dolorem mutat in gratiam, quicumque inuenit quod amisit. *Peccatores recipit.* Recipit peccatores Deus, sed Deus peccatores esse non sinit, quos recipit: peccator Deum